

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα
Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου
Τηλέφωνο : 2144055242
e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου-Τμήμα Αναφορών

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία
Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και
Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Ο Δεκάλογος Ευαλωτότητας της ΕΣΑμεΑ και η ανάγκη άμεσων παρεμβάσεων

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ. 696/03-12-2025 Αναφορά

Σε απάντηση της εν θέματι Αναφοράς που κατατέθηκε στη Βουλή και σε ό,τι αφορά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Ο κύριος στόχος των δράσεων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο.) για τα άτομα με αναπηρία είναι η ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης, η κοινωνική και εργασιακή τους ένταξη και η βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Στο πλαίσιο αυτό υλοποιείται ένα πλέγμα πολιτικών και δράσεων, αξιοποιώντας πόρους τόσο του κρατικού προϋπολογισμού, όσο και από ευρωπαϊκά κονδύλια. Ειδικότερα:

Βάσει της εξουσιοδοτικής πρόβλεψης του άρθρου 11 του Νόμου 4506/2017 (ΦΕΚ 191Α'), είναι δυνατή, κατόπιν κοινής απόφασης των συναρμόδιων Υπουργών, δηλαδή του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (πλέον Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας) και του Υπουργού Οικονομικών, η ανάθεση σε θεσμικούς φορείς κοινωνικής πρόνοιας και υποστήριξης, συγκεκριμένα στα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας (Κ.Κ.Π.), στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.), στο Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.) και στο Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (Ε.Ι.Κ.), του συνολικού κύκλου διαχείρισης προγραμμάτων, δράσεων και πρωτοβουλιών που εμπíπτουν στις προνοιακές πολιτικές του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, όπως, ενδεικτικά, η οργάνωση και η λειτουργία δομών αποϊδρυματοποίησης.

Προς υλοποίηση των ανωτέρω, προβλέπεται η χρηματοδότηση των εν λόγω φορέων μέσω της μεταφοράς των αναγκαίων πιστώσεων από τις διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας,

Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (πλέον Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας) στους αντίστοιχους προϋπολογισμούς τους.

Οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι δύναται να μεταβιβάζονται εκ του Υπουργείου Οικονομικών προς το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (νυν Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας), με σκοπό την ενσωμάτωσή τους στον προϋπολογισμό του τελευταίου (Ε.Φ. 33-220). Περαιτέρω, η αυτή απόφαση ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις που διέπουν τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την εκτέλεση, τη χρηματοδότηση και τη διαχείριση των προαναφερθέντων προγραμμάτων, δράσεων και πρωτοβουλιών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια προς διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος.

Εν εξελίξει βρίσκεται το πιλοτικό πρόγραμμα αποϊδρυματοποίησης, που υλοποιείται από το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Δυτικής Ελλάδας και το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Αττικής. Βάσει της υπ' αριθ. 13359/2025 (5006 Β') Κοινής Υπουργικής Απόφασης, η χρηματοδοτική ενίσχυση, η οποία διασφαλίζει την κάλυψη των σχετικών δαπανών του προγράμματος, παρατείνεται χρονικά έως την 31η Δεκεμβρίου 2028.

Όσον αφορά τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των υφιστάμενων ΣΥΔ σημειώνουμε ότι σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4549/2018 όπως ισχύει, η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας από φορείς που συμβάλλονται με τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) δύναται να χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με μεταβίβαση πιστώσεων προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Η αναγνώριση, ο έλεγχος, η εκκαθάριση και πληρωμή των δαπανών αυτών διενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Σύμφωνα με την εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 2 του άρθρ. 21 του ν. 4549/2018, όπως ισχύει, εκδόθηκε η υπ' αριθ. Δ12γ/ΓΠ2502/2025 (965 Β') Κ.Υ.Α. η οποία καθορίζει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χορήγησης αποζημίωσης σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, Στέγες Αυτόνομης Διαβίωσης και Οικοτροφεία, που συμβάλλονται με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, όπου για τους ωφελούμενους που διαμένουν σε Σ.Υ.Δ., το ημερήσιο τροφείο ορίζεται:

α) Στο ποσό των εξήντα (60) ευρώ το άτομο, για τα άτομα με ελαφριά και μέση νοητική υστέρηση ή άλλη αναπηρία (με ανεπτυγμένο βαθμό αυτονομίας και αυτοεξυπηρέτησης), για τα οποία δεν απαιτείται υψηλού βαθμού υποστήριξη από τον Φορέα,

β) στο ποσό των εβδομήντα (70) ευρώ το άτομο, για τα Άτομα με βαριά νοητική υστέρηση, αυτισμό, εγκεφαλική παράλυση, κινητικές ή πολλαπλές αναπηρίες (με περιορισμένο βαθμό αυτονομίας και αυτοεξυπηρέτησης) για τα οποία απαιτείται υψηλού βαθμού υποστήριξη εκ μέρους του φορέα.

Σήμερα λειτουργούν πανελλαδικά δα 156 ΣΥΔ από 75 Φορείς με δυναμικότητα 849 ωφελούμενων που δημιουργούν τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία συνθηκών αυτόνομης διαβίωσης και της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνική ζωή της χώρας.

Προς την αναβάθμιση του επιπέδου διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής έχει καταρτίσει και εποπτεύει την υλοποίηση από τον ΟΠΕΚΑ την εφαρμογή, δέκα (10) Προγραμμάτων Οικονομικής Ενίσχυσης ατόμων με αναπηρία. Τα εν λόγω προγράμματα καλύπτουν ευρύ φάσμα μορφών

αναπηρίας, δίχως εισοδηματικά ή περιουσιακά κριτήρια. Βάσει των πλέον πρόσφατων δεδομένων, όπως αυτά προέκυψαν από τον ΟΠΕΚΑ (Νοέμβριος 2025), οι δικαιούχοι των προαναφερθέντων Προγραμμάτων ανέρχονται σε διακόσιες δεκατέσσερις χιλιάδες ογδόντα τρεις (214.083) πολίτες.

Αναφορικά με το πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία», ο θεσμός του Προσωπικού Βοηθού αποτελεί μια υπηρεσία ιδιαίτερα σημαντική για την προώθηση της ανεξάρτητης διαβίωσης, την αποφυγή της ιδρυματοποίησης, καθώς και την αποφυγή της περιθωριοποίησης των ατόμων με αναπηρία.

Η συγκεκριμένη υπηρεσία, η οποία θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα βάσει του ν. 4837/2021 (άρθρα 32-39), τέθηκε σε πιλοτική εφαρμογή σε δύο διαδοχικές φάσεις. Η πρώτη υλοποιήθηκε στην Περιφέρεια Αττικής για διάστημα δύο ετών, ενώ η δεύτερη καλύπτει το σύνολο της Επικράτειας για ένα έτος. Κάθε μία από αυτές τις φάσεις προβλέπει την ενσωμάτωση 1.000 δικαιούχων. Βάσει των διατάξεων του άρθρου 22 του νόμου 5178/2025, χορηγήθηκε παράταση της χρονικής διάρκειας της πιλοτικής λειτουργίας της συγκεκριμένης υπηρεσίας. Η παράταση αυτή ισχύει έως την ολοκλήρωση του προγράμματος του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπως αυτό καθορίζεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», καθώς και μέχρι την πλήρη απορρόφηση του προβλεπόμενου προϋπολογισμού του εν λόγω έργου.

Κατόπιν των ανωτέρω, την 1η Απριλίου και την 5η Ιουνίου πραγματοποιήθηκαν δύο νέες κληρώσεις, από τις οποίες προέκυψαν 580 νέοι ωφελούμενοι. Ο μοναδικός αριθμός που έχουν λάβει την υπηρεσία ανέρχεται σε 1.759. Η υλοποίηση του προγράμματος στοχεύει πρωτίστως στην ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης των ωφελούμενων και στη συμπερίληψή τους στην κοινωνία επί ίσοις όροις με όλους τους υπόλοιπους.

Μετά το πέρας του πιλοτικού και κατόπιν αξιολόγησης των συμπερασμάτων αυτού, θα επαναξιολογηθούν όλες οι παράμετροι του προγράμματος και η υπηρεσία του Προσωπικού Βοηθού για άτομα με αναπηρία θα επεκταθεί πανελλαδικώς.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ